

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

ŞİKAYET NO :2016/1685
KARAR TARİHİ :06/10/2016

RET KARARI

ŞİKAYETÇİ

:

ŞİKAYETÇİ VEKİLİ

:

ŞİKAYET EDİLEN İDARE

: Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

ŞİKAYETİN KONUSU

: Sözleşmeli personel kadrosunda çalışmakta olan başvurucunun aile bütünlüğü mazeretiyle tayin talebinin, eşinin kamu personeli olmaması gerekçesiyle reddedilmesinin, aile bütünlüğünü zedelemesi yanında, memur ile sözleşmeli personel arasında ayrımcılığa neden olduğundan bahisle, eşi ile bir arada olmasını sağlayan tayin talebinin gerçekleştirilmesidir.

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ : 13/04/2016

I. USUL

A. Şikayet Başvuru Süreci

1. Şikayet başvurusu, Kurumumuza e-başvuru yoluyla yapılarak 13/04/2016 tarih ve 4594 sayı ile kayıt altına alınmıştır. Şikayet başvurusunun karara bağlanması için 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikayetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiş, 15/06/2016 tarihli Ret Karar Önerisiyle Kamu Başdenetçisine sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2. Yapılan ön incelemede, şikayet konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikayetçinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, idari başvuru yollarının tüketildiği, şikayetin süresinde yapıldığı ve diğer ön inceleme konularında da bir eksiklik bulunmadığı, bu nedenle şikayetin inceleme ve araştırmasına engel bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikayetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3. Şikayet başvurusu; ... ili İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Projesinde sözleşmeli personel kadrosunda mühendis olarak çalışmakta olan başvuru sahibi, eşinin özel sektörde çalışıyor olması nedeniyle .. iline yer değişikliği yapılması talebinin reddedilmesi üzerine, memurların kamu personeli olmayan eşlerinin belirli şartları taşıması halinde aile birliği mazeretine dayanarak yer değiştirme hakkına sahip olmalarına karşın, sözleşmeli personelin bu hakka sahip olmamasının

eşitsizliğe sebep olduğunu ve sözleşmeli personelin aile bütünlüğünü zedelediğini iddia ederek eşi ile bir arada olmasını sağlayan tayin talebinin gerçekleştirilmesini talep etmektedir.

B. İdarenin Şikayete İlişkin Açıklamaları

4. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğünden 29/04/2016 tarihli ve sayılı yazı ile konuyla ilgili gerekli bilgi ve belgeler talep edilmiş olup, 16/05/2016 tarihli ve sayılı cevabi yazıda özetle;

4.1. 29/03/2009 tarihli ve 27184 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı İle Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esasların 5 inci maddesi ile 06/06/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Kararnameye eklenen "Kurum içi yer değişikliği talebi; vizeli olduğu birimde fiilen en az bir yıl çalışmış olması, geçiş yapacağı hizmet biriminde aynı unvan ve niteliği haiz boş pozisyon bulunması ve kamu personeli olan eşin, kurum içi görev yer değişikliği mümkün olmayan veya mevzuatı uyarınca zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan bir görevde bulunması kaydıyla yerine getirilebilir." hükmüne amir olup, bu hüküm gereğince sözleşmeli personelin yer değişikliğinin yapılmadığı, 657 sayılı Kanununun 4/B maddesinde görev yapan sözleşmeli personelden eşleri özel sektörde görev yapanların eş durumu tayinlerinde yeni düzenlemelerin yapılması veya 4/A statüsünde çalışanların eş durumu tayinleri ile eşit şartlar sağlanması için kanuni düzenleme yapılması gerektiği belirtilmiştir.

5. Devlet Personel Başkanlığının 29/04/2016 tarihli ve sayılı yazımıza istinaden gönderdiği 17/05/2016 tarihli ve sayılı cevabi yazıda özetle;

5.1. Kamu hizmetlerinin gördürülmesinde kullanılacak istihdam şekillerinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinde düzenlendiği, mezkur Kanun çerçevesinde kamu yönetiminin ihtiyaç duyacağı hizmetlerin, hukuki ilişkinin kuruluş ve yürütülmesi esas alınmak üzere farklı istihdam şekilleri halinde belirlendiği ve kamu hizmetlerinin, memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürüleceğinin belirtildiği, sözleşmeli personelin tabi olduğu sözleşme rejiminde tarafların özgür iradelerinin esas olduğu, hukuki ilişkinin devlet tarafından belirlenen asgari şartlar üzerinde varılacak karşılıklı anlaşmaya göre kurulmakta olduğu ve çalışma sürecinin de buna göre belirlendiği, "sözleşmeli personel" statüsünün, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda tadat edilen istihdam şekillerinden birisi olduğu, bu statüde istihdam edilen personelin özlük ve sosyal hakları adı geçen Kanunla ve Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar mucibinde çizilen çerçeveye uygun olarak tespit edilmekte olduğu, eşi özel sektörde çalışan sözleşmeli personelin, eş durumuna bağlı kurum içi değişikliğinin mezkûr Esaslarda bu yönde bir düzenlemenin yer almaması sebebiyle mümkün olmadığı belirtilmiştir.

C. Olaylar

6. Şikayet başvurusu tarafından şikayet başvurusuna eklenen belgeler ile ilgili idareyle yapılan yazışmalar sonucunda elde edilen bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde;

6.1. Başvurucunun İli İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Projesinde sözleşmeli personel kadrosunda ziraat mühendisi olarak, eşinin ise ilinde özel bir şirkette ziraat mühendisi olarak çalıştığı,

6.2. Başvurucunun 11/09/2015 tarihli tayin talep dilekçesinin 12/10/2015 tarihli ve sayılı yazı ile reddedildiği,

6.3. Kurumumuza yapılmış olan 22/10/2015 tarihli başvuruya ilişkin 23/12/2015 tarihli Gönderme Kararı verildiği,

6.4. 26/01/2016 tarihli yazı ile anılan talebin reddedilmesi üzerine başvurucunun 13/04/2016 tarihinde yeniden Kurumumuza başvuruda bulunduğu anlaşılmıştır.

D. Kamu Denetçisi Muhittin MIHÇAK'ın İnceleme ve Araştırma Bulguları

7. Konu kapsamında Devlet Personel Başkanlığı ve Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile yazışma yapılmış olup, ilgili idarenin açıklamalarına 4 ve 5 numaralı paragraflarda yer verilmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

8. **Anayasamızın “Ailenin Korunması ve Çocuk Hakları” başlıklı 41 inci maddesinin ikinci fıkrasında;** “Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ... için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar.” hükmüne; **“Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında;** “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.” hükmüne, **dördüncü fıkrasında;** “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikayetleri inceler.” hükmüne, **“İdarenin Bütünlüğü ve Kamu Tüzel Kişiliği” başlıklı 123 üncü maddesinin birinci fıkrasında;** “İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir” hükmüne, **128 inci maddesinde;** “Devletin, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür. Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir...” hükmüne,

9. **6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında;** “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikayet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” hükmüne,

10. **657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun “İstihdam Şekilleri” başlıklı 4 üncü maddesinde;** “Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür. A) **Memur:** Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır...B) **Sözleşmeli personel:** Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallere münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Bakanlar Kurulunca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde kurumun teklifi ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca vizelenen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir....**Sözleşmeli personel...sözleşme esas ve usulleri Devlet Personel Başkanlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.**” hükmüne, **“Yer Değiştirme Suretiyle Atama” başlıklı 72 inci maddesinin ikinci fıkrasında;** “Yeniden veya yer değiştirme suretiyle yapılacak atamalarda; aile birimini muhafaza etmek bakımından kurumlar arasında gerekli koordinasyon sağlanarak memur olan diğer eşin de isteği halinde ataması, atamaya

tabi tutulan memurun atandığı yere 74 ve 76 ncı maddelerde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır.” hükmüne,

11. 06/06/1978 tarih ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar’ın “Kurum içi Yer Değişikliği” başlıklı Ek 3 üncü maddesinde; (Ek: 2/3/2009-2009/14799) Sözleşmeli personelin kurumlar arası yer değişikliği yapılamaz. Sözleşmeli personelin kurum içi yer değişikliği ise aşağıdaki hallerde Kurumca gerçekleştirilebilir...b) Personelin eş durumuna bağlı kurum içi yer değişikliği talebi; vizeli olduğu birimde fiilen en az bir yıl çalışmış olması, geçiş yapacağı hizmet biriminde aynı unvan ve niteliği haiz boş pozisyon bulunması ve **kamu personeli olan eşin, kurum içi görev yeri değişikliği mümkün olmayan veya mevzuatı uyarınca zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan bir görevde bulunması kaydıyla yerine getirilebilir...**” hükmüne yer verilmiştir.

B. Şikayet Konusuna İlişkin Uygulamalar

12. Danıştay 5. Dairesi 09/02/2011 tarihli ve E:2009/2618, K:2011/476 Karar sayılı kararında; “Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslarla eklenen ek 3’üncü fıkrasının (b) bendindeki "ve kamu -personeli olan eşin, kurum içi görev yeri değişikliği mümkün olmayan veya mevzuatı uyarınca zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan bir görevde bulunması" ibaresiyle kadrolu personel ile sözleşmeli personel arasında ayrımcılık yapıldığı, 657 sayılı Yasanın 74 üncü maddesinde memurların kurumlar arası nakillerine izin verilmesine karşın dava konusu düzenlemeyle sözleşmeli personelin bu haktan yoksun bırakılmalarının hukuka aykırı olduğu, sözleşmeli personelin eş durumu mazeretine dayalı nakil isteminin belli koşullara bağlanmasının Anayasanın eşitlik prensibine aykırılı olduğu ileri sürülerek iptal istemiyle açılan davada, “*eklenen Ek-3 üncü maddeyle sözleşmeli personele eş durumu özrüne dayalı olarak istekleriyle atanma olanağı tanındığı, böylece, Yasada yer almadığı, dolayısıyla yasal bir dayanağı bulunmadığı halde, personel lehine sınırlı bir düzenleme getirildiği; Anayasa’da düzenlenen aile biriminin korunması ilkesiyle kamu hizmetinin düzenli bir biçimde yürütülmesi gereği arasında bir denge kurulması ve sadece eş durumu değil, hizmet gerekleri de gözetilmek suretiyle bir değerlendirme yapılmasını gerektirdiği; her ne kadar davacı, dava konusu düzenlemelerin eşitlik ilkesine aykırı olduğunu öne sürmekte ise de temelini Anayasanın 10. maddesinde bulan eşitlik ilkesi, aynı hukuksal durumda olan kişilerin aynı kurula bağlı tutulmasını gerektirdiği”* gerekçeleriyle dava konusu hükümde hukuka aykırılık olmadığını belirlemiştir.

C. Kamu Denetçisi Muhittin MIHÇAK’ın Kamu Başdenetçisine Önerisi

13. Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; şikayetin yerinde olmadığı, şikayet konusu işlemde hukuka ve hakkaniyete aykırılık olmadığı değerlendirilerek şikayetin reddi yönündeki öneri Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

D. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme ve Gerekçe

14. Şikayet başvurusu 3 numaralı paragrafta açıklandığı üzere; sözleşmeli personel olarak çalışmakta olduğunu belirterek, kamu personeli olmayan eşinin başka bir ilde çalışıyor olması sebebiyle eş durumundan tayin talebinin reddedilmesinin eşitlik ilkesine aykırılığı iddiasıyla Kurumumuza başvurmuştur.

15. Bilindiği üzere, Anayasamızın 128 inci maddesinde kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevlerin, memurlar ile diğer kamu görevlileri marifetiyle yürütüleceği belirtilmiş, kamu hizmetlerinin gördürülmesinde kullanılacak istihdam şekilleri ise 657 sayılı Devlet Memurları

Kanununun 4 üncü maddesinde düzenlenmiştir. Mezkur Kanun çerçevesinde kamu yönetiminin ihtiyaç duyacağı hizmetlerin, farklı istihdam şekilleri halinde belirlendiği ve kamu hizmetlerinin, memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürüleceği belirtilmiştir (Bknz: 8. ve 10. prgrf).

16. Aynı Kanun hükmünde memurların, mevcut kuruluş biçimlerine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler olduğu belirtilmekte, sözleşmeli personelin ise kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallere münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Bakanlar Kurulunca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde kurumun teklifi ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca vizelenen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileri olduğu belirtilmiştir (Bknz: 10. prgrf).

17. Kamu yönetiminde sözleşmeli personel hukuku ve uygulaması memuriyet statüsünden ayrı ve aynı zamanda farklı bir statü olarak oluşturulmuştur. Farklı oluşturulmasının asıl sebebi personelin temin edilme tarzı, ücreti, nitelik belirlenmesi yanında süreklilik arz etmeyen, kısa dönemli veya proje süreli olan kamu hizmetlerinin gerçekleştirilmesini sağlamaktır. Hukuki ilişki devlet tarafından belirlenen asgari şartlar üzerinde varılacak karşılıklı anlaşma yani irade açıklamasına göre kurulmakta ve çalışma süreci buna göre belirlenmektedir.

18. Memur statüsünden farklı olarak, sözleşmeli personel statüsü, tarafların önceden belirlenmiş sözleşme hükümlerine uymaları ile özgür iradelerinin esas olduğu, diğer bir anlatımla kişilerin kendilerine uygulanacak esasları bilerek belirli bir süre için istihdam edilmeyi seçtikleri bir statüdür. Bu itibarla, kişinin, özgür iradeyle akdetmesi neticesinde, sözleşmeyle sahip olduğu veya olmadığı hakların bilincinde olması beklenmektedir.

19. Nitekim 657 sayılı Kanunda sözleşmeli personelin sözleşme esas ve usulleri Devlet Personel Başkanlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirleneceği belirtilmiş ve bu hüküm gereğince çıkarılmış olan 06/06/1978 tarih ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile **sözleşmeli personelin eş durumuna bağlı kurum içi yer değişikliği talebinin kamu personeli olan eşin, kurum içi görev yeri değişikliği mümkün olmayan veya mevzuatı uyarınca zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan bir görevde bulunması kaydıyla yerine getirilebileceği** belirtilmiştir (Bknz: 10. ve 11. prgrf).

20. Kadrolu personel ile sözleşmeli personel arasında ayrımcılık yapıldığı, 657 sayılı Yasanın 74 üncü maddesinde memurların kurumlar arası nakillerine izin verilmesine karşın dava konusu düzenlemeyle sözleşmeli personelin bu haktan yoksun bırakılmalarının hukuka aykırı olduğu, sözleşmeli personelin eş durumu mazeretine dayalı nakil isteminin belli koşullara bağlanmasının Anayasanın eşitlik prensibine aykırılı olduğu iddiasıyla açılmış olan bir davada Danıştay, Ek-3 üncü maddeyle sözleşmeli personele eş durumu özüne dayalı olarak istekleriyle atanma olanağı tanındığı, böylece, Yasada yer almadığı, dolayısıyla yasal bir dayanağı bulunmadığı halde, **personel lehine sınırlı bir düzenleme getirildiği**; Anayasa'da düzenlenen aile biriminin korunması ilkesiyle kamu hizmetinin düzenli bir biçimde yürütülmesi gereği arasında bir denge kurulması ve sadece eş durumu değil, hizmet gerekleri de gözetilmek suretiyle bir değerlendirme yapılmasını gerektirdiği; temelini Anayasanın 10 uncu maddesinde bulan **eşitlik ilkesinin aynı hukuksal durumda olan kişilerin aynı kurala bağlı tutulmasını gerektirdiği** şeklinde değerlendirmede bulunmuştur (Bknz: 12. prgrf)

21. Yukarıdan bu yana yapılan açıklamalar, anılan mevzuat hükümleri, idarenin cevabi yazıları, yargı kararları ve tüm dosya birlikte değerlendirildiğinde; sözleşmeli personel hukukunun ve uygulamasının memuriyet statüsünden ayrı ve aynı zamanda farklı bir statü olarak oluşturulduğu, sözleşmeli personel statüsünün kişilerin kendilerine uygulanacak esasları bilerek belirli bir süre için istihdam edilmeyi seçtikleri bir statü olduğu, kişinin sözleşmeyi özgür iradeyle akdetmesi neticesinde, sözleşmeyle sahip olduğu veya olmadığı hakların bilincinde olduğu, dolayısıyla farklı hukuki statülerde bulunan memur ile sözleşmeli personelin farklı haklara sahip olmasının, aynı statüdekilerin aynı haklara sahip olması gerektiğini düzenleyen Anayasamızın kanun önünde eşitlik ilkesine bir aykırılık oluşturmadığı, diğer yandan ailenin korunması ilkesiyle kamu hizmetlerinin düzenli yürütülmesi ilkesi arasında bir denge kurulması ve aile bütünlüğü yanında hizmetin gereklerinin de düşünülmesi gerektiği, görevi belirli bir süreyle sınırlandırılmış bulunan sözleşmeli personelin aile bütünlüğü mazeretiyle yer değiştirmesinde belirli koşullar ile kısıtlamalar getirilmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

E. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme

22. Anayasamızın "Kanun Önünde Eşitlik" başlıklı 10 uncu maddesinde ifadesini bulan kanun önünde eşitlik ilkesinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 13 üncü maddesindeki etkili başvuru hakkının ve 17 inci maddesindeki hakları kötüye kullanma yasağının ihlal edildiğine dair herhangi bir bulgu ve bilgiye rastlanmadığı gibi şikayete konu olayda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde yazılı ve güvence altına alınmış olan başkaca bir insan hakkı ihlalinin tespit edilemediği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

F. İyi Yönetişim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

23. Günümüzde demokratik, modern ve katılımcı yönetim anlayışında idarelerden sadece hukuka uygun hareket etmeleri değil, aynı zamanda iyi yönetim ilkelerine de uygun işlem tesis etmeleri beklenmektedir.

24. 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi Yönetim İlkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde; Kurumun, inceleme ve araştırma yaparken insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması; eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözeticeği düzenlenmiştir. Söz konusu Yönetmelik hükmünde yer alan ilkelerin kaynağını teşkil eden Avrupa Birliği Temel Haklar Şartınının 41 inci maddesinde de iyi yönetim hakkından bahsedilmekte olup, benzer ilkelere Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen “Avrupa Doğru İdari Davranış Yasası”nda da yer verilmiştir.

25. Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; şikayet başvurusu kapsamında Kurumumuzun bilgi ve belge talebine süresi içinde cevap verildiği, idarenin başvuranla ilgili işlemlerinde makul sürede karar verme, kanunlara uygunluk, kararların gerekçeli olması ve kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi **ilkelerine uygun davrandığı;** ancak idarenin şikayet başvurusuna verdiği cevaplarda karara karşı başvuru yolunu göstermediği, bu nedenle iyi yönetim ilkelerinde vurgulanan “karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” **ilkesine uymadığı** anlaşılmış olup, idarenin bundan böyle bu ilkeye de uyması beklenmektedir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

26. 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 17 nci maddesinin sekizinci fıkrasına göre Kamu Denetçiliği Kurumuna, dava açma süresi içinde yapılan başvuru, işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurmakta olup, anılan Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, başvurunun Kurum tarafından reddedilmesi halinde, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. Yargı Yolu

27. Anayasamızın “Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması” başlıklı 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında “Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.” hükmü yer almakta olup 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca ilgili idarenin işlemine karşı 60 günlük dava açma süresinden arta kalan süre içinde ... İdare Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçeler ve dosya kapsamına göre; **ŞİKAYETİN REDDİNE**,

Kararın **şikayet başvurusuna** ve **GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞINA** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce **karar verildi**.

e-imzalıdır

M.Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi